

Ede, 18 november 2025

Betreft: **Bestrijding van zorgfraude door datagedreven procesoptimalisatie**

Geachte wethouders Financiën en Jeugdzorg,

Tien jaar na de decentralisatie staat de jeugdzorg op een kantelpunt: één op de vijf grote aanbieders werkt niet langer kostendekkend, de vraag naar zorg en de bijbehorende kosten blijven stijgen, terwijl [de onderbouwing van effectiviteit en noodzaak vaak ontbreekt](#). De continuïteit van zorg wankelt door financiële druk, versnippering en een hardnekkige overbelasting van lichte voorzieningen, terwijl de zwaardere zorg niet afneemt en inmiddels dubbel zoveel kost als voorheen. Deze situatie is niet langer houdbaar. De Stand van de Jeugdzorg 2025 maakt duidelijk dat nu gezamenlijk handelen nodig is: scherpe keuzes, wederzijdse aanspreekbaarheid en ruimte voor moeilijke gesprekken om tot realistische, toekomstbestendige oplossingen te komen, zonder te wachten op grote stelselwijzigingen.

Lichtere vormen van jeugdzorg

Sinds 2015 is het gebruik van [lichtere vormen van jeugdzorg](#) sterk toegenomen, terwijl het gebruik van zware, specialistische zorg nauwelijks is afgenomen. Veel nieuwe aanbieders richten zich vooral op lichte, vaak lucratieve zorg, zoals opvoedondersteuning, hulp bij angst of stress en dagbesteding, waardoor de vraag lijkt te groeien en steeds meer jeugdigen zorg ontvangen die mogelijk ook buiten de jeugdzorg effectiever kan worden aangeboden. Dit leidt tot een **verschuiving van middelen van complexe naar lichte problematiek**, waardoor specialistische zorg onder druk staat, financiële middelen minder efficiënt worden ingezet en de zorg voor de jeugdigen die het meest intensieve ondersteuning nodig hebben onvoldoende wordt geborgd. Marktwerving versterkt dit effect, omdat aanbieders een prikkel hebben om lichte zorg te leveren, en beleid en gemeenten zijn onvoldoende koersvast om deze ontwikkeling tegen te sturen.

Ernstige dreiging in de ontwikkeling

Bij ondertoezichtstelling ([art. 255, 257 BW](#)), beëindiging of schorsing van gezag of voogdij ([art. 266, 268, 327, 328, 331 BW](#)), omgangsontzegging ([art. 377a BW](#)) en mentorschap ([art. 453 BW](#)) vormt het begrip “ernstig” de wettelijke grens voor rechterlijk ingrijpen. Alleen wanneer sprake is van een **ernstige bedreiging van de ontwikkeling** of het welzijn van het kind, of van ernstig nadeel voor de betrokkene, kan de rechter de ouderlijke of persoonlijke autonomie beperken. De in [art. 247 BW](#) neergelegde norm van goede verzorging en opvoeding geldt daarbij als ijkpunt: pas wanneer die norm **structureel of acuut wordt geschonden**, is ingrijpen gerechtvaardigd.

Verzoek tot beëindiging van een opgelegde kinderbeschermingsmaatregel

Volgens de **Jeugdwet** kunnen zowel het **college van B&W** als een **gecertificeerde instelling** een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming indienen met het oog op de beëindiging van een opgelegde kinderbeschermingsmaatregel ([art. 2.4](#) en [3.1, lid 1 van de Jeugdwet](#)). Het college doet dit zodra het oordeelt dat een maatregel met betrekking tot het gezag over een minderjarige overwogen moet worden ([art. 2.4](#)), terwijl de gecertificeerde instelling dit kan doen in het kader van een eerder verzoek tot onderzoek ([art. 3.1, lid 1 en 4](#)). De Raad voert vervolgens het onderzoek uit en adviseert over de noodzaak van voortzetting of beëindiging van de maatregel).

Ravijnjaar

2026 staat bekend als het jaar waarin gemeenten hun wettelijke taken in het sociaal domein moeten uitvoeren met **minder financiële middelen**. Volgens *De Stand van de Jeugdzorg 2024* blijven de kosten van GI's stijgen. Daardoor is het noodzakelijk om scherper te sturen op rechtmatigheid, doelmatigheid en proportionaliteit van maatregelen.

Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat kinderen **alleen zorg ontvangen wanneer dit noodzakelijk is**. Waar geen sprake is van een ernstige ontwikkelingsdreiging, hoort het opvoeden en verzorgen van kinderen bij hun ouders thuis te blijven, zonder inzet van onnodige of onterechte jeugdzorg.

Samenvattend

De beperkte financiële ruimte in 2026 vraagt om gerichte innovatie en efficiënter gebruik van middelen. De Jeugdwet 2015 biedt hiervoor voldoende mogelijkheden en de Jeugdautoriteit onderstreept de urgentie om deze kansen daadwerkelijk te benutten. Ouders en kinderen hebben recht op hereniging en op het beëindigen van [onrechtmatige of disproportionele inmenging](#) in hun leven. Publieke middelen horen besteed te worden aan noodzakelijke, effectieve zorg, niet aan zorg die onrechtmatig, onvoldoende onderbouwd of frauduleus is. Door scherp te sturen op noodzaak, proportionaliteit en kwaliteit kan de jeugdzorg rechtmatig, betaalbaar en toekomstbestendig worden georganiseerd, met [het belang van het kind als eerste afweging](#).

Concreet aanbod

Om gemeenten en gecertificeerde instellingen direct te ondersteunen bij deze noodzakelijke omslag bied ik mijn inzet aan om **datagedreven procesoptimalisatie te coördineren en in overleg uit te voeren**. Ik kan helpen bij het ontwikkelen en implementeren van een transparant, rechtmatig en efficiënt werkproces rondom beoordeling, onderbouwing en monitoring van kindbeschermingsmaatregelen. Concreet houdt dit in de basis het volgende in:

1. Het opvragen van de meest recente facturen bij de afdelingen Financiën van de gemeente;
2. Het opvragen van de AVG-conforme dossiernummers die gekoppeld zijn aan deze facturen bij de betreffende GI.
3. Het AVG-conform opvragen van de actuele ernstige dreiging in de ontwikkeling van de kinderen bij de betreffende GI.

Met deze aanpak kunnen gemeenten niet alleen voldoen aan hun wettelijke taak, maar ook de noodzakelijke kwaliteitsslag maken richting een jeugdzorgstelsel dat werkt zoals het bedoeld is: efficiënt, betaalbaar, transparant én altijd met het belang van het kind als eerste overweging. Wanneer jullie klaar zijn voor deze volgende stap, werk ik graag mee aan een concreet verbeterplan dat binnen enkele weken uitvoerbaar is.

Ik zie uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Youri Hazeleger

Initiatiefnemer van Joet